

REDAKTION:
Opinionsredaktør
Henrik Højgaard Sejerkilde
henh@jfmедier.dk, 40408505

ANTROPOLOG
DENNIS NØRMARK
FILOSOF
ANDERS FOGH JENSEN

Vi kravlede ikke ned fra træerne for at vise powerpoints. 15 timers arbejdsuge er nok - resten er spildtid

For 100 år siden mente man, at vi nu ville arbejde 15 timer. Det blev ikke tilfældet. Hvad har vi fundet på? Det afdækker vi vores nye bog, hvor vi også giver opskriften på 15 timers arbejdsuge. For vi kravlede ikke ned fra træerne for at stå og vise PowerPoints.

Ifølge en vittighed findes der en lov om offentlig investering med ordlyden "Hvorfor købe noget billigt der virker, når man kan købe noget dyrt der ikke gør". Eksemplerne står i kø. Fra IC4-tog til EFI-systemet hos Skat, og vi bruger disse eksempler til at fortælle en gentagende historie om det offentlige som ineffektivt, bureaukratisk og proppet med skrankepaver der belønner hinanden for at sidde i anonyme stillinger og kværne papirer og regler ud.

Overfor dette ineffektive kafkaske univers sidestilles ofte det private erhvervsliv. Det omkostningseffektive, rationelle, behårde og målrettede erhvervsliv, hvor man aldrig spilder tiden, men vender hver en krone, kun ansætter de bedste af de bedste og slår behårde ned på alt overflødig.

Og skønt det naturligvis er rigtigt at man har en større forsigtighed omkring omkostninger når man ikke får kørt skattepenge ind på trillebøren og derfor aldrig rigtig kan gå konkurs i det offentlige, så er der alligevel noget, der tyder på, at rygterne om den private sektors overlegne klogskab er temmelig overdrevene.

DER ER SANDSYNLIGVIS lige så mange kuldsejlede IT-projekter i det private som i det offentlige, men da vores skattepenge ikke går til det, har det betydeligt mindre bevågenhed for os alle. På samme måde går det også effektivt under radaren at det private, nøjagtig ligesom det offentlige, har oplevet hvordan kompleksiteten stiger og antallet af koncernregler, policies, rapporter, reviews, kvalitetssikringer, revision, compliances, auditering, controlling og styredokumenter bare vokser.

Samtidig med at flere og flere mennesker flytter ind i hovedkvartererne med uigenkennelige jobtitler og nye støt-funktioner opstår, som ingen havde brug for bare fem år tidligere, alt imens driften oplever at robotterne overtager produktionen, hvis den da ikke synes østover.

Ifølge professor i forretningsadministration ved Lunds Universitet, Mats Alvesson, er det en myte, at moderne virksomheder skærer ned på bureaukratiet, fjerner hierarkier og skaber mere gennemsigtighed.

Sådan er virkeligheden ikke.

I vores bog "Pseudoarbejde - Hvordan vi fik travlt med at lave ingenting" ser vi på den mængde af tvivlsomt arbejde, der udføres af millioner af men-

Illustration: Gert Ejton

nesker men som det blive sværere og sværere at se nytten ved og endog forstå indholdet af.

Inden vi gik i gang, troede vi, at vi skulle tale mest med sygeplejersker, pædagoger, læger og andre af den offentlige sektors frontmedarbejdere, men der kom endnu flere henvendelser fra kommunikationsmedarbejdere, PR-medarbejdere, account managers og topchefer i det private erhvervsliv.

Det samme oplevede den svenske sociolog Roland Paulsen, da han annoncerede efter mennesker med decideret tomt arbejde. Her fik han også henvendelser fra konsulenter, højt specialiseret fagpersonale og IT-medarbejdere i den private sektor der spenderede en væsentlig del af arbejdstiden med at surfe på internettet, holde timelange kaffepauser eller strække en banal arbejdsopgave i ugevis, selv om den burde have taget et par timer.

I VORES BOG taler vi med PR-chefen, der i sløje perioder sender de ansatte afsted på "markedsresearch" i månedsvi, selv om de ved at deres mange PowerPoint præsentationer og sidelange rapporter aldrig nogensinde bliver genbesøgt eller nærstuderet når først de tungere sæsonbetingede arbejdsbyrder sætter ind.

Vi taler med en ansat i en kommunikationsstilling der bruger en tredjedel af et årsværk på at skrive en årsrapport som ledelsen gerne vil have, men kun læser et referat af og som efterfølgende

samler støv i kælderen. Og vi taler med privatansatte der møder sig ihjel eller bruge hele dage på bare at læse mails, som andre har sendt rundt til afdelingen, fordi de heller ikke rigtig havde noget at lave.

En topleder indrømmer, at jo større en organisation er, jo lettere bliver det at putte sig eller sætte medarbejderne i gang med at skrive lange dokumenter om, hvad de foretager sig, i stedet for faktisk at foretage sig det. Og i virksomhedernes tykke lag af HR-funktioner, marketing, kommunikation og jura, bliver styredokumenter, policies og afrapporteringsskemaer sendt hid og did og forstyrrer på den måde rigtig mange mennesker i deres reelle arbejde.

EN DEL AF administrationen i moderne virksomheder handler om ren og skær orientering, hvor chefer føler, at deres ledelsesopgave først og fremmest består i at være orienteret om stort og småt eller at være på forkant med risici, der aldrig opstår, fremfor at stole på, at medarbejderne både kan lave deres arbejde og håndtere kriserne med deres faglighed. Derudover lider mange private organisationer af et overdrevent selvbillede, der gør, at i hundredevis af konsulenter og kommunikationsfolk er sat til at skrive nyhedsbreve ingen læser eller opdatere detaljer på hjemmesider, som heller ingen ser.

Det gådefulde ved dette er, at private virksomheder i deres selvforståelse al-

drig gør noget unødvendigt og overflødig. Og her er vi nok inde ved kernen af problemet. Man tror at fordi man opererer på markedsvilkår, har haft søg af McKinsey-konsulenter eller lavet en LEAN proces, er man immun overfor pseudoarbejde, og selvopfundne arbejdsopgaver uden indhold.

NU HAR VI demaskeret pseudoarbejdet, hvor folk – de fleste ønsker at være anonyme – beretter om, hvad de spilder tiden med, alt imens de har travlt. Ikke bare travlt med at få det til at se ud som arbejde, men også travlt med løsninger, der sætter andre i gang med mere pseudoarbejde.

Det kan lyde som et nedslående budskab, og det senmoderne arbejdslivs tragedie, men det er ikke mindst et glædesbudskab: Nu har vi muligheden for at gå tidligt hjem, at indrette organisationen og arbejdslivet uden at stresse rundt efter luft, at hengive os til dansesprojekter fremfor overuddannelse – og ikke mindst som samfund at forberede robotternes komme (et slavesamfund uden slaver), og en god fordeling af det meningsfulde arbejde, der er tilbage. Vi fremsætter i bogen ikke et kompromis mellem højre og venstre; vi sætter kursen mod et nyt arbejdsliv med en arbejdsuge på max. 15 timer.

Bogen "Pseudoarbejde - hvordan vi fik travlt med at lave ingenting" udkommer på Gyldendal fredag den 20. april.